

Technický stav vrtu ML – 2
Městské lázně v Ústí nad Labem
posouzení rizik, doporučení variant
technické projekty a nacenění

Aktualizace červen 2025

1. **Úvod:** na základě výsledků karotážního měření v květnu 2024 byl konstatován neuspokojivý technický stav vrtu. Pro zjištění příčin byla dohledána dostupná dokumentace, provedeno terénní šetření a kontrolní rozbor. Další text je zestručněný, podrobnosti a dokladování zjištění jsou v celkové zprávě a přílohách.
2. **Konstrukce vrtu z r.2001, dle původní dokumentace:**
  - 0 – 18 m vrtáno průměr 340 mm
  - + 0,5 – 18 m paženo Fe pažnicí 324 mm, s cementací mezikruží
  - 18 – 30 m vrtáno průměr 305 mm
  - 30 – 82 m vrtáno průměr 294 mm
  - +0,5 – 82 m paženo Fe 219 mm, s tlakovou cementací mezikruží
  - 82 – 245 m vrtáno průměr 190,5 mm
  - 78 – 245 m paženo Fe 159 mm
  - 245 – 390 m vrtáno průměr 140 mm
  - 235 – 335 m paženo Fe 108 mm perforovaný úsek
  - 335 – 387 m paženo antikorem průměr 108 mm perforovaný úsek

V dalším textu se pracuje s hloubkami zjištěnými při posledním karotážním měření

Konstatovány tyto výsledky: výtlačná úroveň vody s teplotou 31,4 °C 25 m nad terén, přeliv v úrovni terénu 7,2 l/sec. Při odběru 13 l/sec lze snížit hladinu na cca 20,7 m pod terén.

(Podrobné údaje v Geofondu ve zprávě v databázi vrtů uložené pod č. P 101464)

3. Výsledky karotážního měření z května 2024 :

- televizní prohlídka vrtu se uskutečnila dne 29. 5. 2024. Všechny hloubky jsou vztaženy k horní hraně příruby šoupěte. Ta se nachází v hloubce 1,27 m od horního poklopu podzemní kobky
- hladina podzemní vody: v době televizní prohlídky měl vrt přetok, vydatnost neměřena
- perforace: kombinace vertikálních štěrbin a kruhové vrtané
- perforované úseky: 331,21 m – 358,00 m vertikální (332,48 – 359,27 od terénu)
358,15 m – 369,65 m kruhová (359,42 – 370,92 od terénu)
369,82 m – vertikální, která pokračuje pod překážku ve vrtu (371,09 od terénu)
- přechody do pažnic menšího průměru: 73,25 m a 237,51 m
(74,52 a 238,78 m od terénu)
- poškození stěny pažnice: ve stěně pažnice se nachází dva otvory, a to v hloubkách 22,15 m a 317,27 m (23,42 a 318,54 m od terénu)
- dno nezastiženo: v hloubce 377,63 m (378,9 m od terénu) se nachází překážka zabráňující průchodu televizní sondy
- snímky z televizní prohlídky vrtu dokumentují i silné inkrustační výrůstky na stěnách pažnic.

4. Shrnutí po vyhodnocení všech podkladů:

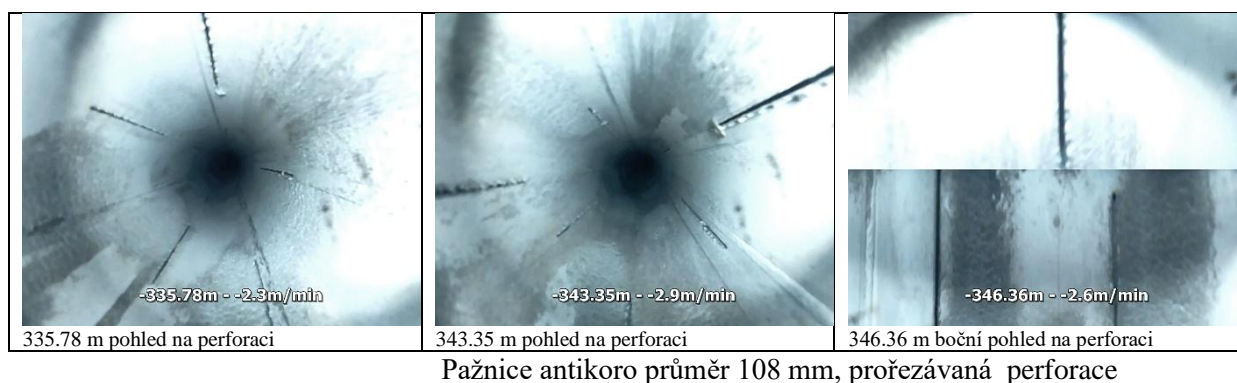
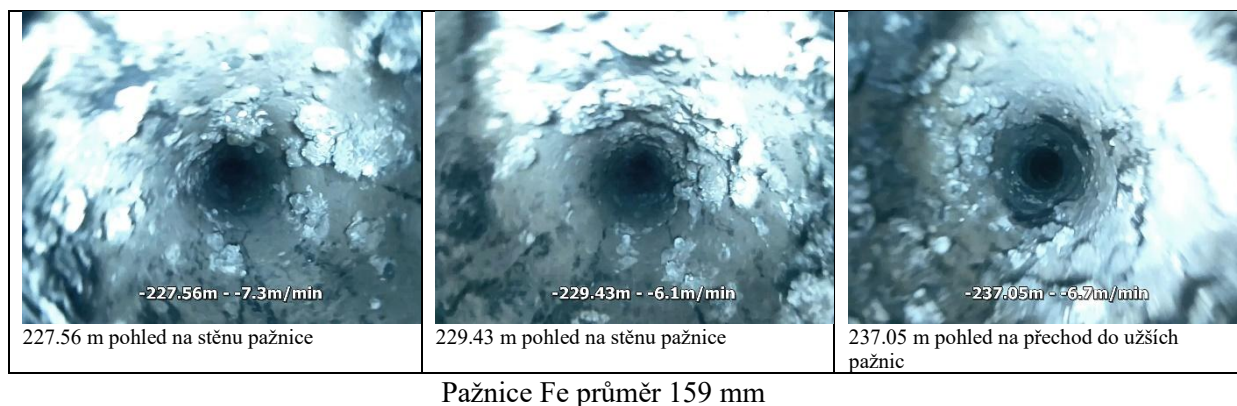
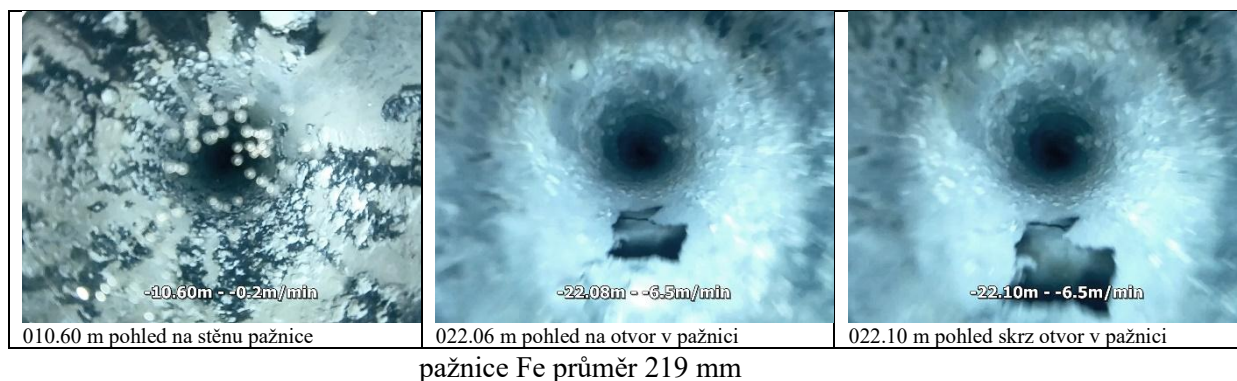
- lze konstatovat že vrt je na konci své životnosti
- inkrustační výrůstky na stěnách pažnic jsou tvořeny převážně sideritem, materiál na jeho tvorbu je odebírán z Fe pažnic, tím dochází k jejich zeslabení a na dvou místech proděravění. Vzhledem k tvrdosti sideritu (starší název ocelek) 4 – 4,5 z

desetistupňové klasifikace a zeslabení materiálu pažnic jsou manipulace ve vrtu mimořádně rizikové

- svoji roli zřejmě sehrály i elektrochemické procesy, zřejmě bludnými proudy
- inkrustací není zasažena antikoro pažnice průměr 108 mm, dle původní dokumentace instalovaná od 335 -338 m
- při terénní pochůzce v květnu 2025 konstatován masivní vývěr termální vody podél pažnice vrtu v armaturní šachtě

Ilustrativní snímky z TV prohlídky vrtu ML-2 :

Pro údaje od terénu se musí k uváděným hloubkám na fotu přičíst 1,27 m

Pažnice antikoro průměr 108 mm, kruhová a prořezávaná perforace

5. Posouzení rizik:

a) **nulová varianta** využívání vrtu bez jakéhokoliv technického zásahu:

- vzhledem k pokračující destrukci pažnic, narušení zapažnicové izolace, zjištěných výronech do armaturní šachty a nárůstu inkrustace dojde ke kolapsu vrtu s výrazně zvýšenými náklady na jeho likvidaci. Dobu, kdy k tomu dojde, nelze odhadnout, nepřesáhne pravděpodobně řád prvních roků, může ale přijít ve velmi krátké době.
- nulová varianta s jistotou povede ke ztrátě zdroje termální vody pro zásobování Městských lázní a ke zvýšeným nákladům na likvidaci stávajícího vrtu.

Nedoporučujeme dlouhodobé využívání.

Zvýšené náklady na samotnou likvidaci havarovaného vrtu lze velmi těžko specifikovat, odhad je minimálně 1 500 000 Kč bez DPH

b) **oprava, převystrojení vrtu:**

- chemické vyčištění inkrustace – siderit je velmi stabilní, nereálné
- odfrézování inkrustace – siderit je velmi pevný (proto dřívější název ocelek). Stěny pažnic jsou oslabené, místy proděravělé, při frézování by došlo k rozpadu pažnic a znemožnění následného převystrojení.
- při pokusu o převystrojení, kdy je zkorodovaná výstroj na vnitřním průměru zmenšená inkrustací, by s vysokou pravděpodobností došlo k rozpadu materiálu pažnic, v důsledku toho i výrazně zvýšeným nákladům na likvidaci vrtu.
- varianta povede s vysokou pravděpodobností (> 90%) ke ztrátě zdroje termální vody pro zásobování Městských lázní a ke zvýšeným nákladům na likvidaci stávajícího vrtu.

Nedoporučujeme převystrojení

Odhad nákladů (pokus o převystrojení a následná likvidace) přesahuje 1 800 000, Kč bez DPH, lze velmi těžko specifikovat

c) **nový vrt:**

- je vhodné situovat do větší vzdálenosti od ML-1 a ML-2 tak, aby nedošlo k jeho ovlivnění likvidačními pracemi, zpracovat prostorové průběhy vrtů a zohlednit je
- výstroj ocel AKV, bez kombinací s pažnicemi Fe
- vyhloubení nového vrtu je nutné zkombinovat s likvidací stávajícího vrtu tak, aby se zamezilo nekontrolovaným ztrátám termální vody.
- pro plynulé zásobování je nutné zhotovit nejdříve náhradní vrt ML-3, teprve pak likvidovat vrt ML-2
- u likvidace vrtu ML-2 zohlednit výsledky ML-3 a projekt likvidace verifikovat.

Doporučený postup, náklady cca 5 000 000,- Kč bez DPH

d) likvidace vrtu ML-2:

- vzhledem k blízkosti okolních vrtů jsou běžně používané postupy likvidace nepoužitelné, především masivní cementační práce, které by negativně ovlivnily nový vrt
- u likvidace zohlednit výsledky ML-3 a projekt likvidace verifikovat
- během likvidace ML-2 je nutné odlehčit tlakové poměry v kolektoru odpouštěním nebo čerpáním z nového vrtu ML-3
- během těchto prací budou zřejmě krátkodobě vyloučeny odběry vody z ML-3 pro zásobování Městských lázní.

Doporučený postup

náklady cca 950 000,- Kč, bez DPH – doporučujeme vzhledem k neurčitostem v podkladech, rozpočtovou rezervu cca 500 000,- Kč

Poznámky:

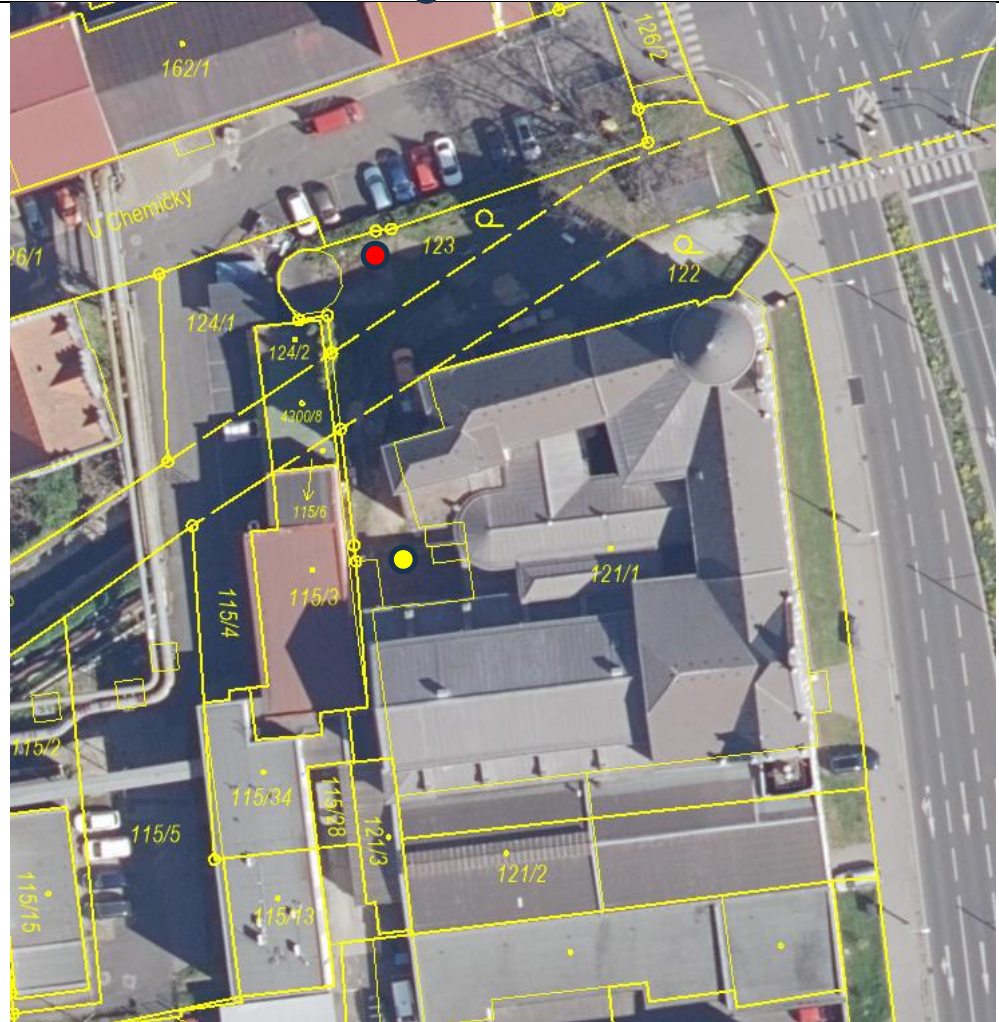
- K variantám a) a b) je nutné připočítat náklady na nový vrt, varianta b) představuje provizorní řešení bez jakékoliv garance životnosti opraveného vrtu.
- Vzhledem k náročnosti prací (technický stav vrtu, tlakové projevy...) bude obtížné zajistit vhodného zhotovitele s patřičným vybavením a zkušenostmi.
- Doporučujeme zadavateli zajistit kvalifikovaný technický dozor s odbornou způsobilostí v hydrogeologii a na činnost prováděnou hornickým způsobem, se zkušenostmi s problematikou vrtů s tlakovými projevy
- Je předpokládána velká provázanost provozních prací, ovlivněná místními poměry. Projekt a rozpočet to předpokládá a doporučuje se zadat hloubení ML3 a likvidace ML2 jednomu zhotoviteli. Protože vrty budou mezi sebou v průběhu prací komunikovat a budou vzájemně ovlivňovány, je vhodné pracovat s rozpočty vrtů na ML 3 a ML2 jako s jedním, sloučeným (při pracích na ML3 se předpokládá odlehčení čerpáním z ML2 a naopak, při likvidaci ML-2 je nutné odlehčení tlaku ve struktuře odběrem z ML-3)
- práce na novém vrtu ML3 mohou zlepšit podmínky pro likvidaci vrtu ML 2, zejména při provádění izolačních prací cementací
- budou sledovány přetoky z vrtu a drobné vývěry na terén a během prací zaznamenávány jejich změny vydatnosti, zbarvení, teploty a proplynění, posouzeny souvislosti mezi kolektory a vrty, výsledky budou zařazeny do úpravy technologického postupu
- Vyhl. č.239/1998 Sb., ČBÚ - Pro účely této vyhlášky se považuje dle § 2, odst. m) za vodu pod tlakem voda s předpokládaným nebo skutečným tlakem na ústí vrtu nebo sondy vyšším než 0,1 MPa
- dle Vyhl. č.239/1998 Sb., Českého báňského úřadu ze dne 30. září 199, §11 (4)
Pokud projekt předpokládá možnost vzniku nebezpečného tlakového projevu, řídí vrtné práce, práce pro podzemní opravy sond a práce k zajištění nebo likvidaci vrtů nebo sond na vodu pod tlakem, ropu nebo plyn držitel osvědčení o absolvování speciálního výcviku ve zmáhání tlakových projevů ve vrtu nebo sondě podle mezinárodních standardů vydaného akreditovaným školicím střediskem pro zmáhání tlakových projevů

6. **Návrh projektu nového vrtu.** Geologická a technická část zpracována dle Vyhlášky ČBÚ č. 239/1988 Sb., přílohy č. 1:

Geologická část projektu vrtu:

- a) účel a lokalizace vrtu, projektovaná hloubka, směr a úklon vrtu,

Označení vrtu:	ML-3
Lokalizace:	p. p. č. 123 k. ú. Ústí nad Labem Y: 761 395,7 m; X: 975 922,5 m
	
Určení vrtu:	jímací (trubní studna)
Hloubka:	400 m
Kóta terénu:	146 m n. m.
Orientace:	svislý

b) předpokládaný geologický profil, hloubky kolektorských obzorů, velikosti tlaků apod. s určením hloubkových intervalů s předpokládaným výskytem vody pod tlakem

Schematizovaný litologický profil

metry od OB		Hloubka rozhraní od terénu				
od	do	do	<i>litologie</i>	<i>stratigrafie</i>	<i>hydraul. funkce</i>	<i>poznámky</i>
0	15.4	16.67	písčité jíly a štěrky	kvartér	kolektor	oddělit pažením
15.4	198.8	200.07	slínovce prachovité, prachovce slínité	terciér/ svrchní turon	izolátor	původní dokumentace uvádí do 54 m terciérní jíly (<i>ton</i>), hlouběji slínovce (<i>tonmergel</i>)
198.8	341.5	342.77	střídání slinitých a písčitých prachovců	střední/ spodní turon	(polo) izolátor možnost výskytu ojedinělých zvodněných horizontů s artézským zvodněním, přetlak do 0,5 MPa	podle ZZ v úseku 228.9 - 291.8 střídání prachovců, jílovců a prachovitých jemnozrnných pískovců, možné svírání
341.5	347	348.27	alterovaný (zjílovělý) trachyt	terciér	izolátor	
347	352.8	354.07	trachyt			
352.8	356.4	357.67	alterovaný (zjílovělý) trachyt			
356.4	367.9	369.17	pískovce hrubozrnné	spodní turon/ cenoman	artézský kolektor, původní přetlak min 0,6 MPa, přetok v úrovni terénu 5 – 10 l/s, teplota 30 - 32°C	možný příchvat
367.9	370.7	371.97	pískovce střednězrnné			
370.7	375.2	376.47	pískovec slabě jílovitý			
375.2	382.5	383.77	pískovce střednězrnné			
382.5	387.5	388.77	pískovec prachovitý			

odměrný bod (OB) - terén

c) hloubky předpokládaných obtíží při vrtání, jako například svírání a příchvaty nářadí a ztráty výplachu a cirkulace

Je možné předpokládat příchvaty a svírání v etážích jílovitých hornin a střídání jílovitých a prachovitých slínovců (198 – 310 m). Při hloubení stávající studny ML-2 byla při technické karotáži před osazením výstroje zaznamenána i přes opakovanou kalibraci neprůchodnost stvolu vrtu pro karotážní sondy v hloubce 270 m, pravděpodobně v důsledku bobtnání jílových poloh. Příchvat nelze rovněž vyloučit po zastižení cílového horizontu s tlakovou vodou.

d) hloubkové intervaly odběrů vzorků hornin

Sítové vzorky, z každé zaznamenané změny litologie, minimálně po 20 metrech.

e) karotážní měření

Technická karotáž v případě potíží a po dosažení konečné hloubky pro upřesnění pozice perforovaných úseků výstroje.

f) izolace vrstev

Nutno oddělit kvartérní kolektor (0 – 16 m) a úsek do 295 m (zaplášťová cementace)

g) požadavky na čerpací pokusy

Průběžné sledování tlaku na zhlaví vrtu ML-3 v průběhu likvidace vrtu ML-2, po ustálení tlaku následně poloprovozní odpouštěcí zkouška 21+7 dní.

h) způsoby otevření zjištěných obzorů (perforace).

Příčná řezaná perforace, cca 5 %, předpokládaný úsek 369,5 - 396 m, bude upřesněno dle karotáže.

Technická část projektu vrtu:

a) typ vrtné soupravy s uvedením parametrů jejích hlavních částí:

Wirth ECO 1a

vrtání s pažením 420 mm do 20 m

vrtání s pažením 324 mm do 45 m

vrtání s pažením 273 mm do 80 m

vrtání příklepem 11“ - 270 mm do cca 200 m

vrtání valivými dláty 6 ½“ do cca 400 m

b) hloubku, úklon a směr vrtu, popřípadě dílčích částí vrtu,

projektovaná hloubka 400 m, svislý vrt (podle zhodnocení prostorového průběhu vrtů ML1 a ML2 může být rozhodnuto o směru a úklonu vrtu ML3)

c) konstrukci vrtu a její odůvodnění s určením rozměrových, konstrukčních a váhových parametrů a bezpečnostních koeficientů řídicí, úvodní, technické a těžební kolony:

- 0 – 18 m vrtáno náběrovým způsobem průměr 330 mm s průběžným dopažováním Fe 324 mm do cca 18 m
- 18 – 200 m vrtáno rotačně příklepným způsobem se vzduchovým proplachem ponorným kladivem o průměru korunky 11“ - 279 mm
- do 200 m paženo antikorovou pažnicí průměru (AKV) 219/4 mm s centrátory a cementací mezikruží cementovou směsí 1 : 0,5 (cement : vodě) až do výtoky směsi na terén
- odpažení řídicí kolony Fe 324 mm, cementační klid
- zkouška těsnosti kolony
- na hlavu AKV pažnic 219/4 mm montáž ventilu DN 200 mm
- dále vrtáno technologií rotary s přímým proplachem bentonitovým výplachem valivým dlátem průměr 190,5 do hloubky 295 m
- cementace úseku od paty AKV pažnic 219/4 mm do hloubky 295 m, cementační klid, převrtání cementu průměrem 161 mm. Bude dle potřeby opakováno až do

- utlumení případných přetokových poměrů v etáži od paty pažnic průměr 219/4 mm do 295 m
- dále vrtáno technologií rotary s přímým proplachem bentonitovým výplachem valivým dlátem průměr 161 mm do konečné hloubky 400 m
- d)** *zařízení na ústí vrtu včetně typů protierupčních zařízení pro jednotlivé kolony, ovládací stanice, tlakových rozvodů, trysek apod., druh, lhůty a způsob jejich zkoušek na tlak a uzavření a umístění tlakové stanice s ovládacími ventily:*
- na hlavu pažnic AKV 219/4 osadit přírubu, šoupě DN 200 a univerzální preventr ručně ovládané, boční vývod s uzavíratelným ventilem a manometrem
  - odzkoušení funkční spolehlivosti a těsnosti 1x za týden zkušebním tlakem rovným 1,5 násobku očekávaného provozního tlaku
- e)** *požadavky na hermetičnost kolon a zkoušky hermetičnosti kolon s uvedením zkušebních metod, tlaků a dovolených poklesů tlaků a lhůt zkoušek, přes celou délku nadložních izolátorů musí být provedena izolace mezikruží. Její těsnost se ověří jedním z těchto způsobů:*
- 1) snížením 2/3 vodního sloupce (nejvýše o 80 m) a za 4 hod nesmí přitéci více než 1 cm na každý metr tohoto snížení hladiny
  - 2) vyvozením přetlaku odpovídajícího dvojnásobku původního hydrostatického tlaku v místě uzavěru, nejméně však 20 m vodního sloupce. Hladina nálevu nesmí klesnout za 4 hod o více než 1 % výšky vodního sloupce
- f)** *sestavu vrtné kolony s uvedením dovolených namáhání a dotahových kroutících momentů:*
- pro RPV vrtání vrtné tyče průměr 114 mm, ponorné vrtné kladivo s příklepovou korunkou
  - pro rotary vrtání vrtné tyče 4 1/2" s kolonou zátěží, jejichž hmotnost přesahuje o 1/3 potřebný přítlak na dláto. Valivá dláta odpovídajících průměrů
  - krouticí moment nastavený na vrtné hlavě a svěrami nepřekračuje dovolené namáhání závitů vrtné kolony
- g)** *postup prací při hloubení vrtu, orientační parametry režimu vrtání s uvedením druhu a průměru dlát, přítlaku na dláto a otáček rotačního stolu:*
- přes nesoudržné vrstvy rotačně náběrové vrtání s průběžným dopažováním
  - rotačně příklepové vrtání s přímým vzduchovým proplachem. Přítlak 800 – 2 000 kg, krouticí moment 300 - 350 kgm, otáčky 20-35 ot/min, vzestupná rychlost vzduchu 900 – 1 800 m/min
  - rotační vrtání s přímým proplachem výplachem. Přítlak 1,5 t na 1" průměru dláta, otáčky 60 – 120 ot/min
- h)** *požadavky a způsob odběru vzorků hornin,*
sítové vzorky, z každé zaznamenané změny litologie, minimálně po 20 metrech
- i)** *druh, parametry a množství výplachu podle hloubkových intervalů vrtání, množství látek pro přípravu a úpravu výplachu včetně jejich minimální zásoby, cirkulační objem výplachu podle množství vyvrtané horniny, zásobu výplachu včetně havarijní zásoby, způsob a intervaly kontrol parametrů a množství výplachu, přístroje na měření*

parametrů výplachu a jejich umístění a interval doplňování výplachu při tažení nářadí:

- při RPV přímý vzduchový proplach s přidavkem pěny:
- stabilní horniny – odprášení: 0,5 – 1 l MODIFOAM 735 na 100 l vody
- pukliny, málo narušené horniny: 1 – 2 l MODIFOAM 735 na 100 l vody
- zvodnělé horniny: 1 – 3 l MODIFOAM 735 + 0,1-0,4 kg MODIPOL 600 na 100 l vody

Při rotary vrtání:

Při použití bentonitového výplachu:

- pro vrtání v bobtnavých horninách s následnou tlakovou vodou doporučuji následující recepturu pro přípravu 1 m³ vrtného výplachu:
  - čistá voda 1000 l
  - Soda kalcinovaná 1 kg
  - Bentonit W Plus 20 kg (komplexní bentonit s polymery)
  - Argipol P 1 kg (inhibice bobtnání – přidávat až 15-20 minut po přidání bentonitu)
- pro zatěžkání Vápenec VJM, druh 9-11 (Vápenka VITOUL, Mladeč 132, 783 21 Chudobín. Možné jsou i jiné zdroje, je však třeba, aby vápenka současně nevyráběla vápno.)

Při použití jílového výplachu:

- v nadložních horizontech, receptury na 1 m³ výpl.
- stabilní horniny: SWELLTONITE HQ – 10-20 kg
- část. narušené: SWELLTONITE HQ – 20-30 kg
- s polohami jílu a jílovců: SWELLTONITE HQ – 15-25 kg + ARGIPOL P 0,5-1 kg
- ve vystrojených horizontech:
  - stabilní horniny: ARGIPOL P – 1 kg, nebo PAC R 1 kg, nebo MODIPOL 600 1 kg
  - částečně narušené horniny: ARGIPOL P 1 kg, nebo PAC R 1 kg
  - s polohami jílu a jílovců: ARGIPOL P 2-3 kg, nebo ARGIPOL P 1-2 kg + PAC R 1-2 kg
- písky a štěrky: ARGIPOL P 1-2 kg + PAC R 2-3 kg, nebo ARGIPOL P 1-2 kg + MODIPOL 600 2-4 kg
- intervaly měření po 50 m a dle potřeby
- přístroje na měření: dle normy API, nebo GOST, měřit viskozitu, měrnou váhu, filtraci, případně pH
- přímý proplach, množství výplachu: 800-1200 l/min
- cirkulační objem: 3 projektované objemy vrtu
- výplach očišťovat přes síta a usazovací žlaby

Poznámka: navržené výplachy mají atest na použití při pracích na pitnou vodu

j) požadavky na přípravu k pažení a cementaci,

vrt musí být průchozí a bez napadávek, před cementací musí být ověřena průchodnost mezikruží pro cementovou směs

k) konstrukci pažnicové kolony a způsob pažení, způsob a podmínky kontrol a zkoušek izolační schopnosti a hermetičnosti:

- 0 – 200 m pažnice AKV průměr 219/4 mm, opatřená centrátry se zacementovaným mezikružím v celé délce

- 190 – 400 m pažnice AKV průměr 114/3 mm s centrátořmi a s hlavou osazenou těsnicí gumovou manžetou. V úseku cca 358 – 396 m (bude zpřesněno karotáží) můstkový filtr

Zkoušky u kolony 219/4 mm viz bod e)

- l) rozsah a lhůty inklinometrických a jiných měření ke zjištění prostorového průběhu vrtu,*
technická karotáž v případě potíží a po dosažení konečné hloubky pro upřesnění pozice perforovaných úseků výstroje
revizní karotáž po dokončení vrtu k dokumentaci skutečného provedení a kvality díla
- m) opatření pro předcházení tlakovým projevům a erupcím, postup při zjištění přítoku ložiskového média do vrtu a při náhlé ztrátě výplachu, koncentrace hořlavých plynů vydělovaných z výplachu, jejichž překročení musí být automaticky signalizováno, druh a počet dalších kontrolních a měřicích přístrojů s ohledem na předpokládané vlastnosti provrtávaných hornin a rizikovost práce, způsob případného vypouštění nebo spalování ropy nebo plynu, popřípadě jiná opatření k zajištění bezpečnosti práce a provozu,*
před navrtáním avizovaných tlakových projevů zatěžkat výplach, při respektování hloubky navrtání a předpokládanému tlaku
- n) opatření k zabezpečení požadavků na ochranu životního prostředí,*
mimořádná opatření k zabezpečení požadavků na ochranu životního prostředí nebudou přijímána, veškeré práce se řídí obecně platnými závaznými předpisy a technickou dokumentací na pracovišti. Souprava a veškerá příslušenství budou zajištěna proti únikům olejů a maziv. Pracoviště bude vybaveno soupravou pro eliminaci škod vzniklých případným unikem RL
- o) způsob provedení čerpacích pokusů (testery),*
odpouštěcí zkouška po dokončení vrtu (5+2 dny), průběžné sledování tlaku na zhlaví v průběhu likvidace vrtu ML-2, po ustálení tlaku následně poloprovozní odpouštěcí zkouška 21+7 dní.
- p) opatření, která vyžadují vrtné práce a podmínky pracoviště, včetně opatření na ochranu veřejných zájmů, chráněná území a ochranná pásma,*
vrtná drť je kategorie odpadu O, kód odpadu 010504, vrtné kaly a odpady obsahující sladkou vodu, který spadá do kategorie „O“ ostatní odpad. Ten bude po ukončení prací zlikvidován v souladu se zákonem o odpadech č. 185/2001 Sb.
- q) způsob likvidace nepotřebné části vrtu pro případ, že bude nutné opravit průběh vrtu úhybem,*
cementovou směsí 1:0,5 (cement : voda)

Poznámka pro soutěž o zhotovitele:

- geologická část projektu je neměnná
- vrtné firmy používají různé technologie a vybavení, technický projekt vrtných prací a likvidace je zpracován za použití kombinace vrtných technologií
- aby nebylo zadání diskriminační (s ohledem na strojní a technologické vybavení vrtných firem - uchazečů o zakázku) zpracuje jeho odborně způsobilá osoba vlastní projekt, za který nese i plnou odpovědnost. Podmínkou je splnění cíle prací

7. likvidace vrtu ML-2: likvidace vrtů prováděných hornickým způsobem z povrchu se týká tato legislativa:

vyhláška č.239/1998 Sb., Českého báňského úřadu ze dne 30. září 1998

(Vyhláška platí při činnostech prováděných hornickým způsobem, tedy pro vrty hlubší 30 m)

§ 2 Pro účely této vyhlášky se považuje za

j) likvidaci vrtu nebo sondy uvedení vrtu nebo sondy do stavu, kdy jsou přírodní bariéry odstraněné vrtnou činností nahrazeny bariérami umělými, které zamezí možnosti komunikace mezi jednotlivými obzory nebo jednotlivých obzorů s povrchem,

Vyhláška č. 369/2004 Sb.

§ 14 Zajištění a likvidace prací spojených se zásahem do pozemku

(1) Zajištění a likvidace prací spojených se zásahem do pozemku je součástí geologických prací. O zajištění a likvidaci se vyhotovuje protokol, který podepisuje odpovědný řešitel geologických prací nebo fyzická osoba oprávněná jednat za organizaci. Vyhotovením tohoto protokolu nejsou dotčena případná soukromoprávní ujednání vyplývající z dohody uzavřené podle § 14 odst. 1 zákona. Stejnopis protokolu o zajištění a likvidaci prací spojených se zásahem do pozemku je součástí závěrečné zprávy o řešení geologického úkolu.

(2) Likvidace, popřípadě zajištění prací spojených se zásahem do pozemku, se provádí způsobem, který

a) zajistí bezpečnost povrchu, a to i z hlediska jejich možných pozdějších účinků na povrch,

b) zabezpečí, aby se nezmařily využitelné výsledky geologických prací, zejména zjištěné zásoby ložisek nerostů a zdrojů podzemních vod, podzemní prostory a horninové prostředí vhodné pro podzemní skladování,

c) zamezí narušení režimu podzemních vod a plynových poměrů, volné unikání vody nebo plynu a vnikání povrchové vody do podzemních prostorů a vod.

Projekt likvidace vrtu ML-2 – hloubky uváděny od úrovně terénu

- úprava zhlaví pro likvidační práce (spolehlivý ventil, boční uzavíratelný vývod, manometr)
- změření tlaku uzavřeného vrtu
- zapuštění potrubí pro utlumení přetoku zásypem, zapustit do pažnice průměr 108 mm s hlavou v cca 238,78 m, pažnice průchodná do cca 378,9 m. Zásyp provádět s převýškou cca 2 m nad úroveň terénu, tak, aby přetok odcházel vně zásypového potrubí a zásypový materiál mohl klesat na určené místo.
- nebude-li to stačit pro zapravení zásypu, je nutné intenzivně čerpat z nově vyhloubeného vrtu ML-3
- zásyp pažnice 108 mm směsí drcené litiny a kačírku cca 335 litrů, množství zásypu měřit
- povytáhnout potrubí cca 1 m nad hlavu pažnic 108 mm – v cca 238,78 m, zásyp drcenou litinou. Měřit úroveň zásypu – kontrola zda se dostává do mezikruží pažnice 159/108 mm, které má délku 10 m, mělo by se tam uložit cca 97 litrů drcené litiny, vzhledem k možnému nárůstu sideritu na pažnici Fe 169 mm to možná nebude technicky možné
- dosypat drcenou litinou do úrovně cca 234 m – cca 5 m nad hlavu pažnice průměr 108 mm
- intenzivně snižovat hladinu podzemní vody ve vrtu ML-3

- při konstatování výrazného utlumení přetoku v likvidovaném ML-2 provést cementaci vrtu od úrovně cca 234 m po terén. Cementová směs 1:0,5 (cement: vodě) s přídavkem CaCl_2 pro urychlení tuhnutí cementové směsi. Váha této směsi cca 1,82 kg/l. Začerpání směsi provést na maximální výkon čerpadla, vrt uzavřít
- potřebné množství směsi: cca 6 m³
- cementační klid do zatuhnutí vzorku, ověření, zda jsou potlačeny tlakové projevy, jinak převrtání části vrtu a docementování
- přitom současně ověřit, zda přes otvory v pažnicích v hloubkách 23,42 a 318,54 m nedochází ke komunikaci tlakové vody s okolním prostředím
- cementace, dotlakování, cementační klid, kontrola tlakových projevů
- během prací sledovat ML-3 a měřit fyzikální parametry vody, zejména pH.

Poznámka: v podkladech je mnoho neurčitostí, projekt – postup je zpracován jako typový s tím, že bude verifikován na základě výsledku ML-3 a v průběhu likvidačních prací bude průběžně reagováno na nově zjištěné skutečnosti.

ing Václav Tenenko
báňský projektant